

BÁCSMEGYEI NAPLÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félfévre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor.
félfévre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára: 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11

Kiadóhivatal:

HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85.

Politikai helyzet.

Biz a politikai helyzet ismét a legrosszabbra fordult. Eleinte reméltük, hogy Tisza István grófban lesz annyi államférfiui tapintat, hogy rideg kijelentésekkel, gögös elméletekkel nem fogja magától a közvéleményt elijesztetni s nem fogja még egyszer az obstrukció hullámaival felkavarni; ám nem így történt. Tisza Istvántól senki sem tagadhatja el, hogy lucidus fő, komoly elme, a mely vas szorgalommal gyűjtötte össze a sok tudás anyagát. Biztos gondolkodása van s ha valamiről meg van győződve, amellett szilárdul kitart; szava, mint a kard pengéje keresztül sivit a levegőn s azután vág. Ezek mind oly tulajdonságok, amelyek egy államférfiúnak működésében megbecsülhetetlen értékűek. A népek sokkal jobban szeretnek élükön látni oly ferfiakat, kik ha darabosak s kemény szavúak is, de nagy elszántsággal törnek előre. Tisza István gróf ilyennek ígérkezik.

Tisza István grófnak az ó-szeresek

csapatján kívül sem tisztelői, sem barátjai nincsenek. Bizonyos ellenszenvet érez mindenki, amikor a nevét kimondja; a nemes gróf pedig nem igen töri magát azon, hogy őt kedvesnek és szeretetreméltónak tartsák. De hát ez ahogy van, úgy van... Tisza Istvánnak alakját az teszi a nemzeti közélet előtt ellenszenvessé, hogy ő oly politikai iskolában nevelkedett, melyhez a politikai erkölcsöknek teljes elvadulása, az általános korrupció, a hatalmi dölyfnek szertelensége, folytonos megalázkodás Bécs előtt, a nemzeti jogoknak elfojtása, gazdasági helyzetünknek Ausztria számára való teljes kiszolgáltatása fűződik. Tisza Kálmán volt ez iskolának a tanítója és megalapítója. Az ő miniszterkedése alatt egy szemernyit nem fejlődtek a nemzeti jogok s a szabadság meg az önállóság intézményei; a német nyelvnek meg az Ausztriával való közös ügyeknek még az osztrákok közt sem volt oly lelkes védője, mint Tisza Kálmán és gárdája. Ettől fél a magyar közvélemény, hogy ez a helyzet fog ismét Tisza István alatt megismét-

lődni. Ahogy a magyar nyelvnek jogáról a hadsereg magyar ezredei számára lemondott s ahogy a közös hadi jelvényről beszélt, azt a benyomást kelti, hogy alatta sem fog nemzeti önállóságunk fejlődni. Ha ő lesz sokáig a miniszterelnök, az idő el fog fölöttünk suhanni, mi pedig maradunk azok, akik voltunk Ausztria uszályhordozói, a szoldateszka kész szolgálói, a kamarilla sötét szeszélyeinek játéka.

Lehetetlenségnek tartom magyar szivéről és észről feltételezni azt, hogy ebben a halálosan komoly időben, midőn társadalmi, vagyoni, országos ügyeink oszlopai recsegnek és ingadoznak, midőn fogy a pénzünk s általános nagy elszegényedésnek nézünk eléje, hogy ekkor azokat az ellenzéki képviselőket, kik a Kossuth-Ugron- és néppárt részéről kimondták az obstrukciót s késhegyig menő harcot Tisza István gróf minisztersége ellen, valami személyes motivumok s ne országos nagy érdekek, nemzeti létünk vitalis kérdései ne vezetnék. Ha ez így volna, gonoszabbak volnánk mint Herostratus,

Az első premier.

„SÖTÉTSÉG.”

(Társadalmi színmű 4 felvonásban. Irta: Ruttkai György. Előadott Szabadkán először nov. 10-én.)

Pesti Ihász szini direktor pompás darabbal kezdte meg a premierek sorát. Ruttkai György e darabja a társadalom szivén rágódó sebnak, a párbajnak s a társadalmi előítéletnek a problémáját dobta a publikum elé, hogy kioktassa arról, micsoda szörny az a párbaj s micsoda szürnyűsleges módon szedi áldozatait a »becsület e véresszáju minotaurusa«. Az a publikum, mely végig nézte ezt a pompás s gyönyörű magyar prózába öltöztetett darabot, megilletődéssel hagyta el a színházat s Ruttkai meglehetően elégedve darabja tendenciájának sikerével, mert bizonyára ez a darab lényegesen hozzájárul ahhoz, hogy a párbaj mánia a társadalomban csökkenjen. A párbaj ellen való tendenciája mellett a darab éle a katonaság merev konzervatív-

musa és gondolkodásbeli maradisága ellen is irányul.

A darab tartalma a következő:

Váry Kálmán (Baróthi) gazdag földbirtokosnak leánya Emma (Olasz Klári) jegyben jár Istvány Gedeon (Fehér Gyula) tűzörezredes fiával, Istvány Lajos huszárhadnagygyal (Csiszér.) Emmát még közvetlenül a családias jellegű kézfogó előtt is szerelmi ajánlattal üldözi egy távoli rokona, a negyven éves özülő Erdős László (Kovács), kit azonban a leány visszautasít. Megtörténik a kézfogó, kettős ünnep keretében, az örömmámorban uszó családot ugyanis a város népe is ünnepli, mert Váryt éppen most választották meg megyebizottsági taggá. A vendégereg még együtt van s lelkes szeretettel veszi körül Istvány öreg világtalan édes anyját (Szilágyi), ki eljött, hogy fia boldogságának tanuja legyen. A társaság a kertbe vonult, mikor belép a főhadnagy atyja s rideg szavakban tudatja Váryval, hogy az el-

jegyzésből nem lesz semmi, mert a tisztikar névtelen feljelentés útján értesül Várynak egy husz év előtti ügyéről. Váry nagy fölháborodással tiltakozik ez ellen a vád ellen s az elősiető fiatal Istvány előtt is ismétli, hogy az a bizonyos ügy abból állott, hogy egy takarékpénztár bukása miatt őt, ki az intézet igazgatója volt, vád alá helyezték s felmentették. A rideg katonai felfogás ennek az érvnek sem enged s a fiu is kijelenti, hogy visszalép. A szóváltásra beözönlik a kertből az egész társaság. Váry fia (Falussi) odaugrik s becsületesnek nevezi Istvány főhadnagyot, mire az kardot ránt, hogy a becsületén ejtett sérelmet vérrel mossa le. Emma ijedt sikoltással veti magát a két férfi közé s a subogó kard lehanyatlik.

Ez az expozíció s ebből fejleszti a szerző tovább a helyzetet, hogy tételére érveket szolgáltatasson. Váry megtagadhatja fiával a lovagias elégtételadást s most a gögös katoná, az ezredes, kinek állása forog kockán,

Üzlet felosztás.

Raktárunk teljes kiárusítása miatt vagyunk bátrak tudatni, hogy Vermes Béla ur volt házában a nagytemplommal szemben, a sarkon, elköltözés végett 1904. Február hó 1-ig

kézműáru-raktárunkat

minden elfogadható árrban, úgy kicsinyben mint nagyban kiárusítjuk. — Ez alkalommal felhívjuk a nagyérdemű közönséget

hogy esetleges szükségletét női és férfi szövetekben, szőnyeg, függöny, asztalnemű és más a még raktáron található cikkekben eddig nem létező árrban vásárolhatja. — Szives látogatást kér

Tisztelettel **Derner József és társa.**

ki pusztá hirnévért felgyújtotta Diánának gyönyörű drága templomát.

Már most mi fog következni. A nagy kataklizmák. Ismerve Tisza akaratos természetét, szemébe néz az ellenzéknek. Vár egy darabig s böjtölteti a fenevadat. Ezalatt a főispánok és szolgabírák szigorú rendeletet kapnak a választási előkészületekre. Talán Apponyiék kilépnek. Feloszlátja a házat s apellál a nemzetre!

Igen, ez lesz a legjobb. Miután a nemzet ügyéről van szó: döntsön a nemzet. Akar-e magyar vezényszót, akar-e magyar tiszteket, magyar jelvényeket...?? Istenemre mondom, a nemzet akarni fogja.

Lukácsy István.

Országgyűlés.

A mai ülésnek már megvolt a szenzációja. Saját pártjának álláspontjával ellentétbe helyezkedve Polónyi Géza mai beszédében kijelentette, hogy *hajlandó az indemnitást és ujonczjavaslatot megadni* a kormánynak, hogy mielőbb elkövetkezessék a nemzet döntése.

Perczel Dezső elnök az ülést megnyitva a ház az újabb interpellációk tárgyalását az ülés végére halasztja, mely határozat után Polónyi Géza emelkedik szólásra.

Ugy a miniszterelnök, mint mások is hivatkoztak a Házban arra, hogy a miniszterelnök több politikai férfival tanácskozott a politikai helyzet felől.

Ugron Gábor: Nem volt az mind férfi.

Polónyi Géza: Miután szólok is résztvevők ezekben az előzetes tanácskozásokban, kötelessége kijelenteni, hogy a tanácskozások nem paktumszerűek voltak, hanem kizárólag a nemzetek kölcsönös előadására szorítottak.

Hock János tegnapi beszéde kapcsán foglalkozik a chlopyi hadiparancsossal és a kilenczes bizottság tervezetével s kijelenti most is, hogy az a tervezet nem is kompromisszum, hanem a magyar nyelv teljes kompromittálása. (Helyeslés.) De az a formula is kompromittálás, amit Apponyi aláírt. Burkoltan az is azt tartalmazza, hogy az 1867. XII. alap-

jön a polgárhoz könyörögni. Az apa hajthatatlan, de egy körülménnyel nem számolt saját külön igazságszolgáltatásánál: fiával, ki megtagadva az engedelmességet, apja akarata ellenére felajánlja a fegyveres elintézetést Istvándynak. A helyzetet tovább fejleszti Emma, ki az elkeseredett nő ravaszágával kivallatja Erdőst, hogy ő volt a denunciáns. Az utolsó felvonásban az öreg világtalan anya s a főhadnagy arája várják a fiatal Váry s a főhadnagy közti párbaj eldőlését. Aggódo félelmükben keserű szavakkal ecsetelik azt a borzasztó sötétséget, melyet a párbajkényszer borít az emberiségre... Két tompa dörrenés s beront Istvándy az atyjával. A leány első fellobbanásában az imádott férfi nyakába borul s aztán lassan lecsuszva a földre, rebegi: »Megöltétek...«

— »Mehalt...suttogja az apa.

— »Sötétség...mondá lassan a világtalan asszony.

A darabban jól lüktető cselekmény ragadja magával a szereplőket. Mintha vihar dühogna végig, a sértett önérzet, a katonai merev felfogás, a szerelem élzései ütköznek össze, s az összeütközés nyomában piros vér folyik. A hatásos jelenetek egymást kerge-

ján illeti a királyt a felségjog. Sőt Tiszának az az előnye is meg van, hogy legalább nem burkoltan mondta el a véleményét.

Kaas Ivor: Világos jogfeladás!

Polónyi Géza: Meggyőződése sugallatát követi. Tudja, hogy ugy közjogi, mint közgazdasági tekintetben mekkora visszaesést jelenthet az obstrukció, tehát hajlandó az indemnitást és ujonczjavaslatot megadni a kormánynak, hogy megejtse az új választásokat. Döntsön a nemzet! (Nagy ellentmondás a baloldalon. Olay izgatottan kiáltja: Én is megadom! Rigó Ferencz: Csak a maga nevében beszéljen!)

Ujból ismétlem: a magam nevében beszélek csak. Erre nekem a párt határozata jogot adott. S a meggyőződésem kifejtésétől szami terrorizmus által magamat elriasztani nem hagyom.

A szabadelpvűpárt kompromisszuma — újból kijelenti — kompromittálása a nemzeti nyelvnek. Vita tárgyát képezhetette az, hogy a 11. szakaszban hallgatagon mellőzték-e, a nyelvre vonatkozó felségjog beiktatását, vagy pedig egyenesen, szándékosan megoltalmazták a nemzeti nyelvet. A Tisza kormány félre akarja magyaráztatni azt a törvénycikket s ezért az élet-halál harc indokolt vele szemben.

De most foglalkozni akar azokkal a támadásokkal, néhány beszélgetés miatt, amelyekkel az ugynevezett jóbarátok oldaláról részesült. Szinte sejtje, hogy nevettek a szóln.

Csávolszky Lajos: Mindannyian neveltünk.

Polónyi Géza: Különösen Hock János képviselő ur vett a nyelvére. Én nagyon tisztetem a képviselő urat, mint papot, ahányszor imádságos könyvet adott ki, mindig megvettem. (Nagy derűtség.) Társadalmi téren mindig támogattam, azonban politikai téren ő a következtelenségben következetes.

Hock János: Tehát én nem vagyok eladó!

Polónyi Géza: Hihetőleg ez nem jelenti, hogy én az vagyok. Különben másképp válaszolnék. Aztán élénk derűtség közben felolvasást tart Hock tegnapi beszédéből, azzal illusztrálva a következtelenséget.

Hosszasabban szól ezután a miniszterelnök programjának egyes pontjairól.

Nagy tisztelője Apponyi Albert képviselő urnak. Tehát nagy súlyt helyezett arra a magatartására, hogy kijelentette, hogy bizonyos

ti. hogy a közönség alig ocsudhatik föl elragadtatásából. Azt hisszük, hogy e darab sokáig fogja magát tartani, különösen ha hozzá vesszük azon körülményt, hogy a társulat új drámai szendéje *Olasz Klári* ebben a darabban hódította meg közönségünket.

A fiatal művésznő ugy rokonszenves megjelenésével, mint pedig alapos készültsége folytán olyan hatást biztosított magának, hogy csakhamar kedvenczév fog válni a közönségnek. Különösen a végjelenetekben magaslott ki alakítása a többiek fölött, úgy, hogy azt hitte az ember, hogy nem egy fiatal kezdő, hanem egy művésze teljében levő előkelő művésznő mozog a szegényes keretben.

Csiszér a főhadnagy szerepében mintha nem érezte volna magát jól, a mi nem is csoda, mert ő mindig bonvivant volt, nem pedig szerelmes színész. Erdős szerepét, akárkinek ki lehetett volna osztani, csak éppen Kovácsnak nem. A többi szereplők elég jól oldották meg feladatukat.

fentartásokkal támogatja Tisza programját. Észösen más volna az ő álláspontja Tiszával szemben a taktikai kérdésben, ha a miniszterelnök olyan nyilatkozatokat tenne, melyekkel az ország jövőjét évtizedekkel, vagy századokkal előbbre vinnék. A miniszterelnök a czimer és jelvény-kérdésben a közös jelvény-álláspontján van tegnapi beszéde szerint. Sem közös, sem egységes hadsereg nincsen, tehát sem közös, sem egységes czimer sem lehet. Az a hadsereg magyar hadsereg. Tehát ha a hadsereg nem közös, milyen czimeren beszélnek közös jelvényről?

A közigazgatási bizottság ülése.

A közigazgatási bizottság ma délután tartotta Schmausz Endre főispán elnöklete alatt a havi rendes ülést. Kimaradásukat kimentették ifj. Vojnich Sándor, Purgly Sándor és id. Gálly György.

A polgármester havi jelentése után Perlich János árvaszéki ülnök olvassa föl az árvaszék mult havi ügykezeléséről és a pénztár állapotáról szóló jelentését, minek tudomásul vétele után Kertész Sándor dr. t. főorvos jelentése következett.

E szerint a mult hó közegészségi állapota kedvező volt. Meghalt 123 férfi. 108 nő, összesen 231 egyén. Élve született e hó folyamán 168 férfi és 154 nő. Összesen 322 gyermek és így a születések száma 91-el mulja felül a halálozások számát. A kerületi orvosok az összes kerületek tanintézeteinek növényeiket megvizsgálták a trachoma tekintetében és 304 trachomás és 80 trachoma gyanus esetet találtak.

Bóliás József dr. kulturtanácsnok és Szalay Mátyás főkapitány referálása után ifj. Frankl István főmérnök terjeszti be az utadó mult évi zárszámadását.

A pénzügyigazgató jelentés szerint befolyt a mult év november 1-ig 819,144 korona egyenes adó, az idei év ugyanezen időszakában pedig 843766 korona, tehát 24622 koronával több folyt le az ex-lexes esztendőben, mint tavaly. Hadmentességi díjban befolyt a mult év tíz hónapjában 6697 korona, az idén pedig 5192 korona. Bélyeg és jogilletékekben az idei október hó bevétele 10744 koronával mulja fölül a mult év október havának bevételeit.

Jelenti ezután a pénzügyigazgató, hogy 350 házadómentességi bejelentést talált a pénzügyigazgatóságnál elintézetlenül, a melyeknek nagy része 3—4 évi hátralék. Most ezen hátralékokat öt adóhivatali tisztviselő intézi s így remélhető, hogy az összes hátralékok még ezen évben elintézetést nyernek.

Bejelenti ezután a közigazgatási bizottságnak, hogy a pénzügyigazgatóság valamelyik megbízottja ezentel havonkint panaszfelvételi napokat tart Szabadkán. E hóban ő maga veszi fel a panaszokat, s két nap alatt 70 panaszos jelentkezett nála. A 70 panaszos közül 24-el kellett csak jegyzőkönyvet felvenni, a többieket meggyőzte a panaszok alaptalanságáról, amiben ők nem csak hogy megnyugodtak, hanem nagyobb összegű hátralékaikat azonnal ki is fizették.

Gräff Nikáz tanfelügyelő a külterületi tankötelesek összeírásának eredményét és a beiskolázottak számát jelenti a közigazgatási bizottságnak. Ezen számadatok szerint 6440 összeírt tankötelesből nincs beiskolázva 6—11 évesig 1292 fiú és 1385 leány; 11—14 évesig pedig 798 fiú és 790 leány. A tankötelezettség elmulasztásának ezen nagy aránya a ta-

nyai iskolák kis számának és a tanyák szétszórtságának tudható be. Jelenti ezután, hogy a közoktatásügyi kormány a városnak 67 tanító második korpótlékát megtérítette.

Ezután az államépítészeti főmérnök *Sztankovits György* olvassa föl havi jelentését az utadó befizetéséről. Előterjeszti, hogy a szegedi üzletvezetőség felebbezése a palicsi átjáró ügyében az illetékes miniszteriumhoz a megfelelő határozat pártolásával felküldendő. Jelenti, hogy a miniszterium a központi posta hivatalnál éjjeli telefon szolgálatot engedélyezte.

Eperjessy Béla dr. kir. ügyész és *Antonovits Andor* pénzügyi tanácsnok referálása után *Eberhardt József* állatorvos olvassa fel havi jelentését, mely szerint a város állategészségügyi viszonyai általában kedvezők voltak. A közfogyasztás ezéjéből levágatott 240 szarvasmarha, 19 növendékmarha, 128 borjú, 2763 juh és 563 sertés. A város területén lévő marharakodó állomásokon elszállítás ezéjéből megvizsgáltatott 129 szarvasmarha, 1183 ló, 23 szamár és 2730 sertés. Külföldről érkezett 150 juh és 93 szarvasmarha.

H I R E K.

Szabadka, november 11.

— **A távozó és az új honvédelmi miniszterek Szabadka városához.** Ma érkezett le *Kolozsváry Dezső* volt honvédelmi miniszter leirata, a melyben búcsút vesz Szabadka város közönségétől és ugyancsak most jött le az új honvédelmi miniszternek, *Nyíri Sándornak* leirata, a melyben tudatja a miniszterium átvételét és működéséhez a törvényhatóság támogatását kéri. A két leirat szövege a következő:

Szabadka szab. kir. város közönségének Szabadka.

Ó császári és apostoli királyi felsége folyó évi november hó 3-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával engem a m. kir. honvédelmi minisztérium vezetésétől — saját kérelmemre — legkegyelmesebben fölmentetni méltóztatván, szívesen használok föl ezen alkalmat, hogy a város közönségének rövid hivataloskodásom alatt is mindenkoron tanusított hazafias támogatásáért legőszintébb köszönetemet kifejezzem.

Budapest, 1903. november 4.

Kolozsváry,
honvédelmi miniszter.

Az új honvédelmi miniszter beköszöntője a következő:

Szabadka szab. kir. város közönségének Szabadka.

Ó császári és apostoli királyi felsége folyó évi november hó 3-án Bécsben kelt legfelsőbb köziratával engem m. kir. honvédelmi miniszterrel legkegyelmesebben ki nevezni méltóztatott.

Átvéve a honvédelmi miniszterium vezetését, hazafiasan üdvözlöm a törvényhatóság közönségét és egyuttal bizalommal kérem, hogy az állásommal egybekötött fontos és nehéz feladataim sikeres megoldhatása érdekében működésemet nemcsak törvényes köteleességből kifolyólag, de őszinte, hazafias készséggel is támogatni sziveskedjék.

Budapest, 1903. november 6-án.

Nyíri Sándor,
honvédelmi miniszter.

— **A titeli mandátum.** A titeli választókerü-

letben múlt év december 20-én időközi választás volt. Két jelölt: *Jovánovics István* udvari tanácsos és *Miloszavlyevics Milán* versengtek a mandátumért. A küzdelem *Jovánovics* javára ütött ki, aki ötvenhárom szavattöbbséggel a kerület képviselője lett. A vereséget szenvedett *Miloszavlyevics*-párt a választást kérvénnyel támadta meg, amelynek alaptárgyalása ez év április havában volt. A Kuria a petícióban felhozott abszolút érvénytelenségi okokra el is rendelte a vizsgálatot amelyet azóta befejeztek.

A megejtett bizonyítási eljárás adatai alapján ma volt a folytatólagos tárgyalás a kir. Kur. II. választási tanácsában *Kelemen Mór* elnöke alatt. Az ügy előadója: *Asztalos Aba* kuriai bír. A képviselőt *Ragályi Lajos* dr. védi, a megtámadott választókat *Gábor Illés* dr. képviseli, míg a kérvényezőket meghatalmazottjaként *Szmit Lajos* dr. szerepel.

A Kuria a petíciót elutasította, a költségekben a kérvényezőket marasztalta.

Ez volt a Kurian az utolsó közjogi per, amely általános választásokkal függött össze. Ez idő szerint több petíció nincsen.

— **A kivándorlás szeptemberben.** Az idei szeptember hónapban a szorosán vett Magyarországon (Fiumével) 9966 utlevelet adtak ki, 1775-el többet, mint az előző hónapban és 3025-el többet, mint a múlt év szeptember havában; az év elejétől kiadott utlevelek száma az idén 14,148-al több, mint a múlt év első 9 hónapjában volt. Az utirány szerinti megoszlásnál első helyen Amerika áll (3958), utána Románia (3364) és végül Európa általában (3202) következik.

— **Eljegyzés.** *Ottó Vilmos* tegnap eljegyezte *Luvier Karolínát* Budapestről.

— **Pályázat a színházra.** *Berényi (Janiky) Miklós* a szegedi színház igazgatói megbízottja ma beadta a tanácshoz kérvényét, a melyben a szabadkai színházért pályázik és kérvényéhez a 8000 korona biztosítékot is mellékelte. Mint a szegedi lapok írják, *Berényi Lanovics Jenő* dr. a szegedi színház igazgatója támogatja a tervében, a mennyiben a szegedi színház tagjait gyakorta átengedi neki vendégszereplésre.

— **Halálozás.** *Richter Ferencz* harisnyagyáros tegnap este 56 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése holnap délután lesz.

— **Öngyilkos szabómester.** Egy szegény iparos ember, a kit a sorvasztó betegség hosszú ideje gyötört, úgy, hogy mesterségét annyira sem gyakorolhatta, hogy a neki és a feleségéből és egyetlen gyermekéből álló családjának szükségleteit megszerezhesse, nem bírta megvárni, míg a pusztító kór teljesen megőrli életműszereit, önkézével vetett véget a szenvedéseknek. *Huszka Istvánnak* hívták a szerencsétlent. 43 éves volt, mesterségére nézve szabó. Hozzátartozói már régebben észlelték rajta a buskomorságot és aggodó gondossággal órködtek a szenvedő családfő fölött. Ma délután, mialatt neje néhány pillanatra a konyhába ment a dolga után, a szerencsétlen ember egy vadászkéssel szíven szurta magát, úgy, hogy rövid halála után kiszüvedett. Mire az asszony a szobába visszatért, már csak férjének életlen tetemét látta viszont. A rendőrség még a délután folyamán kiment a III. kör, 696. szám alatt lévő házhoz, a melyben az öngyilkossá lett szabó mester lakott és felvéve a tényállást, a hullát a bajai temető bonczházába szállította, a hol holnap délután 3 órakor fogják rajta a rendőri bonczolást meg-ejteni.

— **Hivatalos stílus.** Hivatalos „aktából való a következő pár sor irás: »Feltéve, hogy a letét letéve volna, nem tehetem fel, hogy a letét oly feltétellel tétetett volna le, hogy a feltételes letéti kamatok bevételei a letét tételeihez tétetvén, a letéti alperes előnyös tételei közé tétessenek.«

— **Névmagyarosítás.** *Auspitz József* m. kir. posta- és táviró segéd tiszt ujjvidéki lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „*Hajdu*“-ra változtatta.

— **Megölte a pálinka.** *Andrasics István* harangozó volt, de az alkoholizmus annyira erőt vett rajta, hogy teljesen elhanyagolta a dolgát, miért is már régebben elbocsájtották a szolgálatából. Azóta abból tartotta fönn magát, hogy épülő félben levő házaknál éjjeli őri szolgálatot teljesített. Most is ilyen minőségben volt alkalmazva, az éjjel azonban túlsokot talált fogyasztani a szeszből, minek következtében minden valószínűség szerint szívrohamból érte és a reggelre munkába jövő emberek ágyában holtan találták. Az ágy melletti asztalkán pálinkás üveg volt, a mely körülményből majdnem biztosan lehet következtetni a hirtelen halál okára. Holttestét a mentők kiszállították a zentai temető hullaházába, a hol holnap délelőtt ejtik meg a bonczolást.

— **Tombola-estély.** Holnap csütörtökön este a színházi előadás után ismét tombola-estély lesz az Otthon kávéházban. A szép és értékes nyereménytárgyak már láthatók *Milkó Salamon* fia üzletének kirakatában.

— **Anyakönyvi hírek.** M e g h a l t a k : *Mánics Ernő* 65 év, *Csendes József* 8 hó, *Csányai Gizella* 14 év, *Matievics Lukács* 19 év, *Milonkovics Mihály* 2 hó, *Tonkovics Bódog* 2 hó, *Kovács Julia* 6 hét, *Dulics Mihály* 17 hó, *Richter Ferencz* 56 év. Eljegyzés: *Szelin István Illés Ilonát*, *Vojnics H. Máté Sokesics Juliát*, *Berberovics Máté Milyácskó Terézt*, *Matkovics István Milánkovits Matildot*. Házasság: *Sefcsits Mátyás Ivanics Rozikával*, *Remes Gáspár Sztipáncsev Czecciliával*, *Jakovesics Dániel Pertics Klárával*, *Ilonkovics Miklós Pertics Annával*, *Bulyovcsics Máté Seleni Erzsébettel*, *Sefcsits Ferencz Kádár Annával*.

Törvénykezés.

Elhajtotta a más kocsiját.

Még a múlt év január havában történt, hogy *Turdik János* a helybeli főgymnasium udvarán őrizetlenül álló egyfogatu kocsira, a mely *Raczko Mihály* tulajdona volt, felkapott és elhajtott vele. Tettét azonban idejében észrevették és csakhamar nyomára akadva, *B. Topolyán* meg is találták a kocsit ugyanis szintén a lovat is, a tettes azonban elmenekült és csak az idén került kézre, a mikor le is tartóztaták. A bűnügyet ma tárgyalta a szabadkai kir. törvényszék büntető tanácsa *Szerdahelyi Sándor* elnöke alatt és vádlottat, a kinek ama védekezését, hogy tettét részeg állapotban követte el, nem fogadta el, lopás vétségében bűnösnek mondva ki, három havi börtön büntetésre ítélte.

Bicskázás B. Topolyán.

Pataki Gergely és *Győri József* b.-topolyai legények augusztus 24-én a kocsmából hazafelé menet *Fontányi Józseffel* találkoztak össze, a kit minden ok nélkül összeszurkáltak oly súlyos sebeket ejtve rajta, hogy csak két hónapi gyógykezelés után jött helyre annyira, hogy az ágyat elhagyhatta. A mai

tárgyaláson a kir. törvényszék, a sértett előadása alapján, a kinek vallomása szerint a sérüléseket esupán Pataky ejtette rajta, Győrre vonatkozólag felmentő ítéletet hozott, Patakit azonban súlyos testi sértés vétsége miatt *egy évi börtönre* ítélte. Az ítélet ellen az ügyész a büntetés súlyosbítása végett és a felmentés miatt, vádlott pedig a büntetés enyhítése végett felebbezést jelentettek be.

Tolvaj udvarló.

Lengyel István b.-almási lakos hosszabb ideig udvarolgatott Mester Mariska cselédleánynak, a ki azonban nem akarta őt meghallgatni, minek következtében a szerelmes legény arra szánta el magát, hogy bemászik hozzá a konyhába. Keresztül is vitte elhatározását, azonban a leány éppen akkor távol volt. A különös Don Juan az ostrom sikertelensége miatt úgy szerzett magának elégtételt, hogy az imádott nyakékát és megtakarított pénzét magával vitte. A kir. törvényszék előtt ma játszódtott le a szerelmi történet végső jelenete, a mikor Lengyelt a kir. törvényszék *egy hónapi fogházra* ítélte.

Gabonatözsde.

Budapesti gabonatözsde.

Ma mérsékelt kínálat és gyenge vételkedv mellett elkelt 12.000 mm. buza változatlan nyugodt árakon.

Rozs tartott, zab, árpa, tengeri nyugodt.

A határidőüzlet ma olcsóbb amerikai jegyzésekre és az enyhébb időre lanyhább volt

és néhány fillérrel olcsóbban jöttek az összes cikkek a tegnapi zárlati árakhoz forgalemba.

	Kezdete	Változás
Buza okt.-re	777	776-776
Buza	—	—
Buza ápr. 1904	—	—
Rozs okt.-re	669	667-668
Rozs	—	—
Rozs ápriliara	—	—
Zab okt.-re	551	549-550
Zab	—	—
Zab ápriliara	—	—
Tengeri okt.-re	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri máj. 1904	529	530-529
Répece	—	—
Répece aug.	11.80	11.80-11.90

Felelős szerkesztő:

BOGOVICH IMRE

20020/1903. szám.

Villatelek eladási hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhirrre teszi, hogy a város tulajdonát képező Palics fürdő területeken fekvő u. n. régi gyümölcsfa kertből 800-1000 nyszög öles parcellákra felosztott 37 telek

villa telkekül

folyó évi november hó 21-én d. e. 9 órakor a helyszínen 10 évi törlesztés mellett nyilvános árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár nyszög ölenként 2 kor., bánatpénz 200 kor., mely összeg az árverés leütése után a vételár 10%-ára egészítendő ki. Egyéb feltételek a gazdasági ügyosztályban megtudhatók.

Kelt Szabadkán, 1903. évi november hó 4-én.

A városi tanács.

20601 és 21718/903. szám.

Fa eladási hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhirrre teszi, hogy a város tulajdonához tartozó a tölgyfási fa raktáron levő 195 szám-tól 577-ig terjedő 382 öl II. oszt. gyökeres akác hasábfá folyó évi november hó 12-től kezdve a városi javadalmi hivatalnál mindennap a hivatalos órák alatt azonnali készpénz fizetés mellett ölenként 14 korona vételárban eladatik.

Vevők tartoznak a megvett fát egy hónap alatt a fa raktárból elhordatni, mert ezen időn túl az esetleges károkért a városi tanács nem szavatol.

Kelt Szabadkán, 1903. évi november 7-én.

A városi tanács.

18662/1903. szám.

Árverési hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhirrre teszi, hogy a város tulajdonát képező Tompa körösi gyepföldek II-ik III. nyomásából 112 l. 550 négyszög öl föld 1903/1904. gazdasági évre folyó évi november hó 24. napján d. e. 9 órakor a helyszínen nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni.

A haszonbér fele azonnal a helyszínen, a másik fele része pedig 1904. évi március hó 1-ig fizetendő le a házipénztárba.

Egyéb feltételek a gazdasági ügyosztályban tudhatók meg.

Kelt Szabadkán, 1903. november hó 6-án.

A városi tanács.

A
XIII. m. k. szab osztálysorsjáték
nyereményeinek sorozata.
110,000 sorsjegy 55,000 nyeremény.
Minden második sorsjegy nyer.
Legnagyobb nyeremény esetleg
1 millió korona.

	Korona.
1 intalom	600000
1 nyer. á	400000
1 "	200000
2 "	100000
1 "	90000
2 "	80000
1 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
1 "	40000
5 "	30000
3 "	25000
8 "	20000
8 "	15000
36 "	10000
67 "	5000
3 "	3000
437 "	2000
803 "	1000
1528 "	500
140 "	300
34450 "	200
4850 "	170
4850 "	130
100 "	100
4350 "	80
3350 "	40
55.000 nyer. és jut. összegben	14.459.000

A nyeremények közzétételében fizetendő ki.

Felhívás

XIII. magy. kir. szab. Osztálysorsjátékhoz.

Az I. oszt. húzása már
1903. november 19 és 20-án lesz.

Az I. osztályú sorsjegyek ára:
egy egész egy fél egy negyed egy nyolczad
12 kor. 6 kor. 3 kor. 1 kor. 50 fill.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet. A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a húzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzösszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen boosátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

Beszés megrendelését sziveskedjék mihamarabb hozzáhozni.

GAEDICKE A.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtője.

BUDAPEST

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 11.

Gaedicke szerencséseje

Óriási!

A következő főnyereményeket fizettem ki eddigelő b. ügyfeleimnek:

600000 korona	62551 H.
400000 "	33464 "
400000 "	11119 "
400000 "	28916 "
100000 "	42758 "
100000 "	49878 "
100000 "	87991 "
70000 "	60912 "
60000 "	17357 "
60000 "	78863 "
60000 "	82528 "
60000 "	97263 "
30000 "	6920 "
30000 "	38691 "
30000 "	90664 "
25000 "	23481 "
25000 "	30049 "
25000 "	28950 "
20000 "	33402 "
20000 "	35862 "
20000 "	44410 "
20000 "	60781 "
20000 "	78848 "
20000 "	88974 "
20000 "	57734 "
20000 "	77950 "
20000 "	82506 "

Gaedicke szerencséseje

utolérhetlen, mert egy gyűjtőde sem mutathat fel ily sikereket.